

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
ÎNTRU
GUVERNUL ROMÂNIEI
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII TURCIA
PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ȘI
TEHNOLOGIEI PENTRU APĂRARE

PREAMBUL

Luând în considerare prevederile:

“Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea în domeniile instruirii, tehnicii și științei militare”, semnat la 20 februarie 1992, la București,

“Protocolului între Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind schimbul de informații secrete în domeniile armamentului, logisticii și industriei de apărare”, semnat la 9 iulie 1992, la București,

“Protocolului între Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea în domeniile tehnic, logistic și al industriei de apărare”, semnat la 9 iulie 1992, la București,

Subliniind dorința de a promova și dezvolta relațiile de cooperare bazate pe prietenie și avantajul reciproc, inclusiv în domeniul cercetării și tehnologiei pentru apărare,

Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia, denumite în continuare “Părți”,

Au convenit următoarele:

ARTICOLUL I DEFINIȚII

Termenii folosiți în acest Memorandum de Înțelegere, sunt definiți în continuare:

1.1 prin “program de cooperare” se înțelege proiecte de cercetare-dezvoltare și/sau tehnologice care sunt create în conformitate cu prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere;

1.2 prin “informație” se înțelege orice cunoștințe sau date, material sau document, indiferent de forma și de caracteristicile lor și indiferent dacă fac sau nu obiectul drepturilor de autor sau a altor forme legale de protecție, utilizate în domeniul de aplicare al prezentului Memorandum de Înțelegere;

1.3 prin "material" se înțelege orice echipament, instrument sau dispozitiv fie fabricat, fie în curs de fabricație în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.4 prin "document" se înțelege orice informație înregistrată, indiferent de caracteristicile sau forma sa fizică, incluzând, fără restricții, date scrise sau tipărite, benzi magnetice și cartele procesate pe computer, hărți, planuri, fotografii, desene, grafice, gravuri, schițe, note și documente de serviciu, indigouri și benzi dactilografice sau reproduceri prin orice mijloace sau procedee, înregistrări sub orice formă, video, optice, electronice, magnetice, voce sau sunet, precum și echipamente portabile de procesare automată a datelor cu posibilități de stocare interne sau externe, folosite sau produse în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.5 prin "scopuri de apărare" se înțelege obiectivele stabilite de Părți pentru acoperirea nevoilor de apărare ale statelor lor;

1.6 prin "informații clasificate" se înțelege informațiile oficiale, datele, documentele de interes pentru securitatea națională, care în conformitate cu nivelurile de importanță și consecințele care s-ar produce ca urmare a dezvăluirilor sau diseminării neautorizate, necesită protecție și sunt marcate corespunzător din punct de vedere al securității;

1.7 prin "informație de bază" se înțelege orice informație care este necesară sau utilă pentru realizarea obiectivelor prezentului Memorandum de Înțelegere, dar care a fost generată anterior sau în afara cadrului oferit de prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.8 prin "informație de prim-plan" se înțelege orice informație care a fost generată în baza prezentului Memorandum de Înțelegere;

1.9 prin "proprietate intelectuală" se înțelege invenții, brevete sau nu, mărci, desene industriale, drepturi de autor și informații tehnice incluzând programe de calculator, baze de date, desene, know-how tehnic, informații și know-how de producție, tehnici și secrete comerciale constituind drepturi incorporale și fiind cunoscute numai proprietarilor și celor care sunt autorizați de aceștia să aibă acces la ele și/sau care nu sunt disponibile accesului public nerestricționat, indiferent dacă sunt informații de bază sau de prim-plan, fiind reglementate și protejate de legislația statelor Părților;

1.10 prin "invenție comună" se înțelege orice invenție realizată de Părți împreună, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.11 prin "Parte furnizoare" se înțelege acea Parte care furnizează celeilalte Părți informații, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.12 prin "Parte primitoare" se înțelege acea Parte care primește informații de la Partea furnizoare, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;

1.13 prin "terță parte" se înțelege orice persoană sau entitate alta decât Părțile prezentului Memorandum de Înțelegere;

1.14 prin "contract clasificat" se înțelege orice contract semnat între Părți sau/și între contractanții lor, în care sunt incluse și folosite informații clasificate;

1.15 prin "contractant" se înțelege o persoană sau o entitate căreia i s-a încredințat un contract în cadrul unui program de cooperare, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere.

ARTICOLUL II OBIECTIVE

Colaborarea între Părți își propune realizarea următoarele obiective:

- 2.1 îmbunătățirea cooperării în domeniul cercetării și tehnologiei pentru apărare;
- 2.2 utilizarea efectivă a resurselor lor științifice, tehnice și financiare destinate cercetării și tehnologiei pentru apărare și utilizarea rezultatelor în avantaj reciproc;
- 2.3 reducerea costurilor în programul de cooperare;
- 2.4 inițierea și dezvoltarea programului de cooperare;
- 2.5 schimbul de informații privind planificarea cercetării și tehnologiei, și facilitățile.

ARTICOLUL III DOMENIILE DE APLICARE ALE PROGRAMELOR DE COOPERARE

Domeniile de aplicare ale programelor de cooperare sunt următoarele:

- 3.1 obținerea de cunoștințe noi, importante, în domeniul tehnicii și tehnologiei destinate apărării, prin intermediul unor studii sistematice și cuprinzătoare, cu caracter teoretic și experimental;
- 3.2 aplicarea practică a cunoștințelor de inginerie, tehnice și științifice, în scopurile apărării;
- 3.3 dezvoltarea ideilor, procedurilor și a hardware-ului experimental cu aplicații în domeniul apărării, incluzând planificarea și realizarea de simulări, procese științifice și demonstrații tehnologice;
- 3.4 dezvoltarea de sisteme de apărare.

ARTICOLUL IV FORMELE COOPERĂRII

Cooperarea între Părți poate fi implementată în următoarele forme:

- 4.1 schimbul de informații referitoare la cercetarea națională în domeniul apărării, tehnologii, precum și evaluarea în comun a datelor din domeniul tehnic și științific, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere;
- 4.2 inițierea unor programe de cercetare-dezvoltare și/sau tehnologice, implementate în comun și cu rezultate comune;
- 4.3 implementarea programelor de cooperare;
- 4.4 schimbul reciproc de echipamente, materiale, și software experimental pentru testare și evaluare, în sprijinul programelor de cooperare;
- 4.5 informarea reciprocă despre domeniile de cercetare, în scopul identificării domeniilor posibile de extindere a cooperării pentru realizarea și dezvoltarea de sisteme de apărare;
- 4.6 schimbul de personal din domeniul cercetării.

ARTICOLUL V ÎNȚELEGERI TEHNICE

5.1 Pentru implementarea fiecărui program de cooperare, autoritățile competente ale Părților vor încheia înțelegeri tehnice care vor reflecta principiile cooperării prevăzute în prezentul Memorandum de Înțelegere și care, în cazul în care Comitetul Director nu decide altfel, vor urma modelul prezentat în Anexa la prezentul Memorandum de Înțelegere.

ARTICOLUL VI COMITETUL DIRECTOR

6.1 Părțile vor înființa un Comitet Director pentru a conduce și coordona lucrările și, fiecare Parte va numi un reprezentat în Comitetul Director, cu posibilitatea de a invita experți. Fiecare delegație va avea un sigur vot iar deciziile Comitetului Director vor fi luate în unanimitate.

6.2 Comitetul Director se va întruni cel puțin o dată pe an sau la cererea uneia dintre Părți. Întâlnirile vor fi găzduite alternativ de ambele Părți. Lucrările vor fi conduse de Partea gazdă.

ARTICOLUL VII COMPETENȚELE COMITETULUI DIRECTOR

Comitetul Director va avea următoarele competențe:

7.1 conducerea și coordonarea activităților desfășurate în baza prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere;

7.2 monitorizarea programelor de cooperare planificate sau aflate în derulare incluzând aspecte tehnice, cheltuieli și executarea la termene, raportate la cerințe;

7.3 stabilirea de noi programe de cooperare;

7.4 stabilirea etapelor programelor de cooperare;

7.5 stabilirea liniilor directoare referitoare la forma și conținutul programelor de cooperare;

7.6 coordonarea directorilor de programe pe timpul implementării proiectului luând în considerare prevederile înțelegerilor tehnice;

7.7 rezolvarea problemelor care ar putea apărea pe timpul realizării programelor de cooperare;

7.8 semnarea înțelegerilor tehnice.

ARTICOLUL VIII

CONDUCEREA PROGRAMELOR DE COOPERARE

8.1 Fiecare Parte va numi câte un director pentru fiecare program de cooperare. Directorii vor răspunde împreună în fața Comitetului Director pentru conducerea activităților efectuate în baza înțelegerilor tehnice.

8.2 Directorii vor avea următoarele responsabilități:

8.2.1 întocmirea proiectelor înțelegerilor tehnice și a documentului de lucru al programului de cooperare;

8.2.2 managementul financiar și tehnic al programului de cooperare;

8.2.3 modul de repartizare și utilizare a echipamentelor aflate în administrare;

8.2.4 pregătirea de rapoarte periodice referitoare la programele de cooperare, cel puțin o dată pe an, și raportul final cu privire la rezultatele obținute pentru Comitetul Director.

ARTICOLUL IX

REPARTIZAREA ACTIVITĂȚILOR ȘI A COSTURILOR PROGRAMELOR DE COOPERARE

9.1 Activitățile și cheltuielile vor fi repartizate între Părți pentru a se obține cel mai înalt nivel de eficiență prin utilizarea capacităților și avantajelor existente pentru a realiza cel mai redus cost posibil. Obiectivul va fi acela de a împărți activitățile între Părți, în principiu pe bază de egalitate în ceea ce privește calitatea, cantitatea și costurile. Sarcinile și beneficiile fiecărui program de cooperare vor fi împărțite în mod egal.

9.2 Activitățile de cooperare ale Părților vor depinde de fondurile naționale disponibile. Fiecare Parte va înștiința prompt cealaltă Parte dacă fondurile disponibile nu sunt suficiente pentru îndeplinirea obligațiilor, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere. Într-o asemenea situație, Părțile se vor consulta imediat, în vederea continuării activităților pe o bază modificată.

ARTICOLUL X

PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE

10.1 Toate informațiile clasificate schimbate sau generate în aplicarea prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere vor fi utilizate, transmise, depozitate și manipulate în conformitate cu legislația națională a fiecărei Părți și cu prevederile "Protocolului între Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind schimbul de informații secrete în domeniile armamentului, logisticii și industriei de apărare", semnat la 9 iulie 1992, la București.

10.2 Informațiile clasificate vor fi transmise prin autoritățile de securitate desemnate ale Părților, în conformitate cu regulile de transmitere ale Părții furnizoare. Fiecare Parte trebuie să asigure cel puțin aceeași protecție informațiilor clasificate primite ca cea asigurată pentru propriile informații clasificate, cu un nivel echivalent de clasificare.

10.3 Partea primitoare nu va transmite informațiile clasificate unei terțe părți, fără acordul prealabil scris al Părții furnizoare.

10.4 Partea primitoare nu va utiliza informațiile clasificate pentru alte scopuri decât cele prevăzute de acest Memorandum de Înțelegere.

10.5 Părțile, prin autoritățile de securitate desemnate, în conformitate cu legislația națională, vor investiga fiecare caz în care se cunoaște sau există temeiul de a suspecta că informațiile clasificate furnizate, generate sau schimbate în cadrul prezentului Memorandum de Înțelegere au fost pierdute sau dezvăluite unor persoane neautorizate.

10.6 Fiecare Parte va informa cu promptitudine cealaltă Parte despre detaliile unui astfel de incident, despre rezultatele finale ale investigației, precum și despre măsurile luate.

10.7 Informațiile clasificate furnizate sau generate în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere vor continua să fie protejate și în cazul încetării valabilității acestuia, până la o dată care va fi stabilită de Partea furnizoare.

ARTICOLUL XI ACCESUL LA INFORMAȚII CLASIFICATE

11.1 Accesul la informațiile clasificate va fi permis numai acelor persoane care sunt pe deplin autorizate și cărora li s-a acordat o autorizație de securitate, corespunzătoare nivelului de clasificare cerut, emisă de autoritatea de securitate desemnată a fiecărei Părți în conformitate cu legislația națională a fiecăreia, pe baza principiului "nevoii de a cunoaște".

ARTICOLUL XII ÎNCHEIEREA CONTRACTELOR

12.1 În aplicarea prezentului Memorandum de Înțelegere fiecare Parte poate încheia contracte cu persoane sau/și entități în conformitate cu legislația națională.

12.2 Părțile vor întreprinde măsuri pentru ca toate contractele să nu contravină prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere.

ARTICOLUL XIII CONTRACTELE CLASIFICATE

13.1 În cazul în care o Parte propune încheierea unui contract sau autorizarea unui contractant din statul său de a încheia un contract care implică informații clasificate cu un contractant din statul celeilalte Părți, autoritatea de securitate desemnată a Părții furnizoare va obține, în prealabil, o asigurare din partea autorității de securitate desemnate a Părții primitoare că respectivului contractant i s-a acordat o autorizație de securitate pentru un nivel adecvat și, de asemenea, că deține mijloacele necesare pentru a asigura o protecție adecvată informațiilor clasificate. Autorizarea de securitate menționată va conține obligația ca activitatea desfășurată de contractantul autorizat să respecte legislația națională în domeniul securității naționale și să fie monitorizată de propria autoritate de securitate desemnată.

13.2 Autoritatea de securitate desemnată a Părții în al cărui stat se derulează un contract clasificat va fi responsabilă de controlul măsurilor de securitate pentru protecția informațiilor clasificate, în conformitate cu legile și regulamentele acesteia. Înainte ca un potențial contractant sau subcontractant să primească orice informație clasificată, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere, autoritatea de securitate desemnată va lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că primitorul informațiilor clasificate cunoaște următoarele:

13.2.1 definiția termenului de “informații clasificate”, în conformitate cu prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere;

13.2.2 denumirea autorității de securitate desemnate a fiecărei Părți, autorizate să controleze și să coordoneze protecția informațiilor clasificate cuprinse în contract;

13.2.3 canalele ce urmează să fie utilizate pentru transferul informațiilor clasificate între autoritățile de securitate desemnate ale Părților și/sau contractanții implicați;

13.2.4 procedeele și mecanismele/căile de comunicare a schimbărilor ce pot surveni în privința informațiilor clasificate, fie datorită schimbării categoriei de clasificare, fie pentru că protecția acestora nu mai este necesară;

13.2.5 obligația ca un contractant să transmită informațiile clasificate doar persoanelor care au fost autorizate anterior să aibă acces, potrivit principiului “nevoii de a cunoaște”;

13.2.6 obligația contractantului de a nu divulga informațiile clasificate și de a nu permite divulgarea acestora nici unei persoane implicată în contract care nu a fost în mod expres autorizată de propria autoritate de securitate desemnată;

13.2.7 obligația contractantului de a notifica urgent propriei autorități de securitate desemnate orice pierdere sau presupusă pierdere, scurgere sau compromitere a unor informații clasificate.

13.3 Pentru fiecare program de cooperare, autoritățile de securitate desemnate ale Părților vor pregăti Instrucțiuni privind Securitatea Programului și un Ghid de Clasificare. Instrucțiunile privind Securitatea Programului și Ghidul de Clasificare vor descrie metodele prin care informațiile din cadrul programului vor fi clasificate, marcate, folosite, transmise și protejate. Aceste

documente vor fi valabile pentru toate persoanele implicate în programul de cooperare.

13.4 Pentru orice facilitate în care informațiile clasificate vor fi utilizate, Partea responsabilă sau contractantul va aproba numirea unei persoane sau a unor persoane cu funcție corespunzătoare, pentru a exercita în mod efectiv responsabilitățile vizând protecția în astfel de facilități a informațiilor, ținând de prezentul Memorandum de Înțelegere. Aceste persoane oficiale vor fi responsabile pentru limitarea accesului la informațiile clasificate cuprinse în prezentul Memorandum de Înțelegere, la acele persoane al căror acces a fost aprobat în mod corespunzător și care au nevoia de a cunoaște.

13.5 Fiecare Parte se va asigura că accesul la informațiile clasificate este limitat la acele persoane care posedă autorizațiile de securitate necesare și au o anumită nevoie de acces la informații clasificate, în scopul de a participa la un program de cooperare.

ARTICOLUL XIV AUTORIZAȚII DE SECURITATE

14.1 Fiecare Parte va garanta faptul că orice persoană sau entitate care va avea acces la informații clasificate, precum și la orice obiectiv unde se utilizează sau se depozitează informații clasificate deține o autorizație de securitate, eliberată de autoritatea de securitate desemnată a Părții, în conformitate cu legislația sa națională.

ARTICOLUL XV VIZITE

15.1 Fiecare Parte va facilita vizitarea agențiilor, laboratoarelor și capacităților industriale proprii, de către angajații celeilalte Părți sau ai partenerilor săi contractuali, în conformitate cu legislația națională a fiecărei Părți.

15.2 Vizitatorii vor respecta reglementările specifice în materie de securitate ale Părții gazdă. Orice informație furnizată vizitatorilor sau pusă la dispoziția acestora va fi considerată ca fiind furnizată Părții care a trimis personalul și va fi reglementată de prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere.

15.3 Cererile privind vizitele și lista vizitatorilor vor fi transmise prin canale oficiale Părții gazdă, cu cel puțin o lună înainte de desfășurarea vizitei și vor fi soluționate în conformitate cu regulamentele și procedurile naționale ale acesteia.

ARTICOLUL XVI

PROPRIETATEA, TRANSFERUL ȘI UTILIZAREA INFORMAȚIILOR

În cadrul fiecărui program de cooperare se vor aplica următoarele reguli în ceea ce privește dreptul de proprietate, transferul și utilizarea informațiilor:

16.1 Dreptul de proprietate asupra informațiilor de prim-plan va aparține Părții care o generează sau o obține ori proporțional cu participarea sa;

16.2 Fiecare Parte va păstra toate drepturile asupra informațiilor de bază. Toate informațiile de bază ale programelor de cooperare trebuie identificate și marcate.

16.3 Fiecare Parte va furniza, la cererea celeilalte Părți, orice informație de bază relevantă pentru realizarea scopurilor unui program de cooperare, cu următoarele condiții, care trebuie îndeplinite cumulativ:

16.3.1 informația de bază să fie necesară sau utilă în cadrul unui program de cooperare sau pentru a putea utiliza informațiile de prim-plan în cadrul programului de cooperare;

16.3.2 informația de bază să poată fi pusă la dispoziție fără crearea unor obligații față de deținătorii drepturilor de proprietate intelectuală;

16.3.3 transmiterea informațiilor să se facă cu respectarea legislației privind proprietatea intelectuală și a reglementărilor de securitate ale Părții furnizoare.

16.4 Partea care primește va folosi informații de bază din programele de cooperare doar cu titlu gratuit și conform drepturilor de proprietate intelectuală pentru scopurile programelor de cooperare respective și pentru propriile scopuri de apărare.

16.5 Fiecare Parte are dreptul asupra tuturor rezultatelor muncii realizate în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere, care pot fi furnizate. Autorul lucrării este obligat să precizeze toate informațiile de bază obținute în rezultate, inclusiv rapoartele, documentația tehnică și alte informații.

16.6 Informațiile de prim-plan ale proiectului, generate de fiecare Parte, vor fi furnizate celeilalte Părți în mod gratuit. Fiecare Parte este îndreptățită să utilizeze informațiile de prim-plan pentru propriile scopuri, în mod gratuit.

16.7 Drepturile de proprietate intelectuală asupra informațiilor de prim-plan produse în cadrul programelor de cooperare vor fi reglementate în înțelegerea tehnică a fiecărui program de cooperare.

ARTICOLUL XVII RAPORTURILE CU O TERȚĂ PARTE

17.1 Nici una dintre Părți nu va divulga, vinde, transfera proprietatea sau posesia vreunui dintre rezultatele aflate în proprietatea celeilalte Părți sau în proprietate comună, către o terță Parte, fără consimțământul anterior scris al celeilalte Părți.

17.2 Contractanții care desfășoară o activitate în baza contractelor încheiate potrivit prevederilor prezentului Memorandum de Înțelegere sunt obligați:

17.2.1 să notifice, în scris, cu promptitudine, Părții cu care s-a încheiat contractul, despre orice terță parte care deține sau controlează drepturi de proprietate intelectuală sau devine proprietar al unor drepturi de proprietate intelectuală care rezultă din activitatea desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere;

17.2.2 să nu utilizeze vreo informație necesară îndeplinirii activității, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere, fără a avea anterior acordul scris sau autorizarea Părții care i-a încredințat contractul, atunci când drepturile de utilizare în conformitate cu prevederile acestui articol nu au fost obținute.

17.3 Autoritatea competentă a fiecărei Părți va depune toate eforturile să obțină drepturile de a folosi și furniza informații, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere. În cazul în care autoritatea contractantă a Părții nu este în măsură să obțină drepturile corespunzătoare de folosire și furnizare a informațiilor, fie că sunt de prim-plan sau de bază, sau dacă este înștiințată de către contractanți sau potențialii contractanți despre existența vreunei restricții la divulgarea și folosirea informațiilor, acea Parte o va înștiința pe cealaltă Parte asupra acestor restricții, în scris. Fiecare autoritate contractantă a Părților va include în contractele sale și va solicita contractantului să includă în subcontractele sale termene și condiții corespunzătoare în vederea satisfacerii cerințelor prezentului Memorandum de Înțelegere.

17.4 Fiecare Parte va încheia cu agențiile naționale acele contracte sau înțelegeri care sunt esențiale pentru implementarea înțelegerilor tehnice în conformitate cu propriile legi, reglementări și practici naționale. Părțile se vor asigura că toate contractele sau celelalte înțelegeri încheiate vor pune în practică prevederile acestui Memorandum de Înțelegere și a înțelegerilor sale tehnice.

ARTICOLUL XVIII RĂSPUNDEREA PENTRU DAUNE

18.1 Fiecare Parte renunță la orice pretenție față de cealaltă Parte cu privire la daunele cauzate personalului său și/sau proprietăților sale de către personalul sau agenții aparținând celeilalte Părți, care rezultă sau este în legătură cu aplicarea prezentului Memorandum de Înțelegere, dacă nu se prevede altfel în prezentul Memorandum de Înțelegere și în înțelegerea sa tehnică. Cu toate acestea, dacă asemenea daune rezultă din neglijență, omisiuni, acțiuni intenționate sau neglijență gravă a unei Părți, a personalului sau agenților săi, obligația de despăgubire va reveni doar acelei Părți.

18.2 Dacă nu se prevede altfel în prezentul Memorandum de Înțelegere și în înțelegerea tehnică, pretențiile terților pentru daune de orice fel, cauzate de personalul sau agenții uneia dintre Părți, vor fi soluționate de Partea cea mai indicată, așa cum a fost stabilit în urma consultării cu cealaltă Parte. Costurile pe care le implică satisfacerea acestor pretenții vor fi suportate de către Părți în mod egal, cu excepția cazului în care este prevăzut altfel în înțelegerea tehnică. Cu toate acestea, dacă o astfel de răspundere rezultă din neglijență, omisiuni, acțiuni intenționate sau neglijență gravă a personalului sau agenților uneia dintre Părți, obligația de despăgubire va reveni doar acelei Părți.

18.3 În cazul daunelor cauzate proprietății comune sau de către proprietatea comună a Părților, atunci când costul reparării acestor daune nu poate fi recuperat de la un terț, un asemenea cost va fi suportat de către Părți așa cum se prevede în înțelegerea tehnică relevantă sau va fi suportat de fiecare Parte în mod egal.

18.4 Părțile nu vor despăgubi contractanții în ceea ce privește pretențiile terților.

ARTICOLUL XIX TAXE ȘI OBLIGAȚII VAMALE

19.1 În măsura în care legile și reglementările din statele lor permit, fiecare dintre Parti se va strădui pentru a asigura exceptarea de la taxele vamale sau de la restricțiile cantitative/calitative ale bunurilor și echipamentelor necesare aplicării prezentului Memorandum de Înțelegere și a înțelegerilor tehnice sau realizate în cadrul oferit de acestea.

ARTICOLUL XX SOLUȚIONAREA DIVERGENȚELOR

20.1 Orice divergențe cu privire la interpretarea sau aplicarea prevederilor acestui Memorandum de Înțelegere vor fi soluționate prin consultări între Părți și nu vor fi înaintate nici unui tribunal național sau internațional ori vreunei terțe Părți pentru rezolvare.

ARTICOLUL XXI

AMENDARE, DURATĂ ȘI ÎNCETARE A VALABILITĂȚII

21.1 Prezentul Memorandum de Înțelegere va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări scrise prin care Părțile se informează că au fost îndeplinite procedurile legale naționale necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

21.2 Prezentul Memorandum de Înțelegere va rămâne în vigoare pe o perioadă de cinci ani și se va prelungi automat pe noi perioade de cinci ani. Prezentul Memorandum de Înțelegere poate fi denunțat de oricare dintre Părți. Denunțarea își va produce efectele după șase luni de la data primirii de către cealaltă Parte a notificării scrise a unei astfel de intenții. Aceasta nu va influența valabilitatea și durata nici unei înțelegeri tehnice, convenite înainte de denunțare.

21.3 Pe timpul perioadei cuprinse între trimiterea notificării de denunțare și încetarea valabilității prezentului Memorandum de Înțelegere, Părțile vor începe consultări pentru a găsi cele mai potrivite modalități de rezolvare a chestiunilor legate de ieșirea din vigoare a prezentului Memorandum de Înțelegere.

21.4 Deși nici o Parte nu va fi îndreptățită să primească informații după data încetării valabilității, fiecare parte va continua să folosească drepturile dobândite până la cea dată.

21.5 Pe timpul perioadei cuprinse între trimiterea notificării de denunțare și încetarea valabilității, vor continua să se aplice prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere.

21.6 În cazul încetării valabilității, fiecare Parte va fi responsabilă de costurile încetării valabilității propriilor contracte.

21.7 Partea care denunță o înțelegere tehnică va depune, la cererea celeilalte Părți, toate eforturile pentru a sprijini cealaltă Parte în vederea continuării programului sau pentru a prelua activitatea desfășurată de contractanții Părții denunțătoare.

21.8 Prevederile acestui articol se vor aplica, de asemenea, în cazul în care o Parte dorește să denunțe un program de cooperare specific, detaliat în înțelegerea tehnică, în conformitate cu prezentul Memorandum de Înțelegere.

21.9 Prevederile prezentului Memorandum de Înțelegere referitoare la obligațiile Părților decurgând din articolele care reglementează securitatea, transferul, furnizarea și utilizarea informațiilor vor rămâne în vigoare și după data încetării valabilității acestui Memorandum de Înțelegere sau după denunțarea oricărui proiect de colaborare specifică.

21.10 Prezentul Memorandum de Înțelegere poate fi modificat sau amendat în orice moment, numai prin consimțământul Părților. Modificările și amendamentele trebuie să fie efectuate în formă scrisă. Amendamentele vor intra în vigoare în conformitate cu paragraful 21.1 al acestui Memorandum de Înțelegere.

**ARTICOLUL XXII
SEMNĂTURA**

Semnat la Ankara, la 6 aprilie 2004, în două exemplare originale fiecare în limbile română, turcă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

**PENTRU
GUVERNUL ROMÂNIEI**

**PENTRU
GUVERNUL REPUBLICII TURCIA**

GHEORGHE MATACHE

GENERAL MAIOR ÖMER INAK

**SECRETAR DE STAT ȘI
ȘEF AL DEPARTAMENTULUI
PENTRU ARMAMENTE**

**ADJUNCT AL SECRETARULUI
DE STAT**

**MINISTERUL APĂRĂRII
NAȚIONALE**

**MINISTERUL APĂRĂRII
NAȚIONALE**

**DOCUMENTUL ESTE CONFORM CU ORIGINALUL
p. ȘEFUL DIRECȚIEI COOPERARE MILITARĂ INTERNAȚIONALĂ
LOȚIITOR
Colonel ing.**

ALEXANDRU COTOARĂ - NICOLAE

**ANEXĂ LA MEMORANDUMUL DE ÎNTELEGERE ÎNTRE
GUVERNUL ROMÂNIEI ȘI GUVERNUL REPUBLICII TURCIA
PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ȘI
TEHNOLOGIEI PENTRU APĂRARE**

Data

**ÎNTELEGERE TEHNICĂ NR... ÎN BAZA MEMORANDUMULUI DE
ÎNTELEGERE ÎNTRE GUVERNUL ROMÂNIEI ȘI GUVERNUL
REPUBLICII TURCIA PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL
CERCETĂRII ȘI TEHNOLOGIEI PENTRU APĂRARE**

ÎNTRE

GUVERNUL ROMÂNIEI

ȘI

GUVERNUL REPUBLICII TURCIA

- I. Obiectul programului de cercetare/tehnologie
Programul de cooperare în cercetare/tehnologie va fi desfășurat în următorul domeniu (definirea tehnică a subiectului cercetării)
- II. Natura cooperării
(una sau mai multe forme ale cooperării în conformitate cu prevederile articolului 4 al Memorandumului de Înțelegere)
- III. Program, domeniul de aplicare, repartizarea activităților, etape semnificative și grafic de desfășurare în timp
 - Descrierea reperelor semnificative, calendarul activităților, capacități și fonduri alocate;
 - Diviziunea muncii;
 - Mijloace financiare;
 - Proprietatea asupra rezultatelor cooperării.
- IV. Împrumutarea de echipamente (prevederi speciale negociate în conformitate cu necesitățile)
- V. Numirea directorilor de programe
- VI. Directori de Program
Directorii de program sunt următorii:
Pentru Partea română
(nume, funcție, încadrare)
Pentru Partea turcă
(nume, funcție, încadrare)
- VII. Nivelul de clasificare a informațiilor clasificate
- VIII. Intrare în vigoare, perioada de valabilitate și încetarea valabilității.
- IX. Autorități implicate

Autoritățile guvernamentale relevante pot include:
Pentru Partea română... .
Pentru Partea turcă... .

Această Anexă la Memorandumul de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Republicii Turcia privind cooperarea în domeniul cercetării și tehnologiei pentru apărare a fost întocmită în două exemplare originale, fiecare în limbile română, turcă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor diferențe de interpretare textul în limba engleză va prevala.

**PENTRU
GUVERNUL ROMÂNIEI**

Semnătura

Nume

Funcția

Data

**PENTRU
GUVERNUL REPUBLICII TURCIA**

Semnătura

Nume

Funcția

Data

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MoU)

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

CONCERNING

**THE CO-OPERATION IN DEFENCE
RESEARCH AND TECHNOLOGY**

Handwritten signature or initials

Handwritten signature or initials

PREAMBLE

Taking into account the provisions of:

- Agreement between the Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey, concerning co-operation in the fields of Military Training, Techniques, and Science signed on 20 February 1992 in Bucharest,

- Protocol between the Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey, concerning the Exchange of Classified Information in the Fields of Armament, Logistics and Defense Industry" signed on 09 July 1992 in Bucharest,

- Protocol between the Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey regarding Co-operation in the Technical Logistic and Defense Industry Fields" signed on 09 July 1992 in Bucharest,

Underlining their wish to promote and develop co-operation relations in terms of friendship and mutual advantage, defence research and development field included,

The Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey hereinafter referred to as "the Parties",

Have reached the following understanding:

SECTION I DEFINITIONS

The terms used in this MoU are defined below:

1.1 Co-operative Programme (CP): means research and development and/or technology programs, which are created according to the provisions of this MoU.

1.2 Information means any knowledge or data, material or document, regardless of its form or characteristics, whether or not subject to copyright or other legal protection, used in the scope of this MoU.

1.3 Material means any equipment, instrument or device either manufactured or in process of manufacture under this MoU.

1.4 Document means any recorded information regardless of its physical form or characteristics, including, without limitations, written or printed matter, data processing cards and tapes, maps, charts, photographs, paintings, drawings, engravings, sketches, working notes and papers, carbon copies and ink ribbons, or reproductions by any means or process, and sound, voice, magnetic, electronic, optical or video recordings in any form, and portable Automatic Data Processing (ADP) equipment with resident computer storage media, and removable computer storage media used or produced under this MoU.

Handwritten signature

1.5 Defence Purposes means the objectives established by the Parties for covering the defence needs of their states.

1.6. Classified Information means the official information, data, documents in the interest of national security which according to the levels of importance and consequences that could appear as the result of unauthorized revelation or dissemination, requires protection, and is designated with suitable security marking.

1.7 Background Information means any information that is necessary to or useful in achievement of this MoU scopes, but was generated prior to or outside the frame of this MoU.

1.8 Foreground Information means any information which is generated under the framework of this MoU.

1.9 Intellectual Property (IP) means inventions patented or not, trademarks, industrial designs, copyrights and technical information, including computer software, data base, designs, technical know-how, information, manufactory know-how, techniques and trade secrets representing unincorporable rights which are known only to the owner and to others in privy with him, and/or not available to the public for their unrestricted use indifferently they are foreground or background information, having been regulated and protected by state legislation of the Parties.

1.10 Joint invention means any invention carried out together by the Parties under this MoU.

1.11 Disclosing Party means the Party who discloses information to the other Party, under this MoU.

1.12 Receiving Party means the Party who receives information from the Disclosing Party, under this MoU.

1.13 Third Party means any person or entity other than the Parties of this MoU.

1.14 Classified Contract means any contract signed between Parties or/and between their contractors in which are included and used classified information.

1.15 Contractor means a person or an entity to which a contract was awarded in the framework of a Cooperative Programme conducted under this MoU.

SECTION II OBJECTIVES

Co-operation between Parties will have in view the following objectives:

- 2.1 Improvement of co-operation in defence research and technology field;
- 2.2 Effectively using their scientific, technical and financial resources designated to defence research and technology and using the results in a mutually advantageous way;
- 2.3 Costs reduction in co-operative programme;
- 2.4 Initiation and development of co-operative programme;
- 2.5 Exchange of information on research and technology planning and facilities.

SECTION III SCOPES OF THE CO-OPERATIVE PROGRAMMES

The scopes of the co-operative programmes are following:

- 3.1 Obtaining significant new knowledge in the field of defence technology by means of systematic and comprehensive studies of theoretical and experimental nature;
- 3.2 Practical application of engineering, technical and scientific knowledge for defence purposes;
- 3.3 Development of ideas, procedures and experimental hardware with defence application, including the planning and realisation of simulations, scientific processes and technology demonstrations;
- 3.4 Development of defence systems.

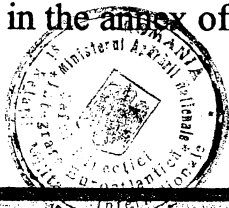
SECTION IV FORMS OF CO-OPERATION

The co-operation between the Parties may be implemented in the following forms:

- 4.1 Exchange of information on national defence research and development, technologies and also joint evaluation of the technical and scientific data under this MoU;
- 4.2 Initiation of research and development and/or technological programmes implemented jointly by the Parties and having joint results;
- 4.3 Implementation of co-operative programmes;
- 4.4 Mutual exchange of equipment, materials and experimental software for testing and evaluation to support the co-operative programmes;
- 4.5 Mutual exchange of information on research fields to identify possible extension of co-operation on realization and development of defence systems;
- 4.6 Exchange of research personnel.

SECTION V TECHNICAL ARRANGEMENTS (TA)

5.1 For the implementation of each co-operative programme the competent authorities of the Parties will conclude technical arrangement, which will reflect the principles of co-operation stipulated by this MoU and which, unless the Steering Committee decide otherwise, will follow the model presented in the annex of this MoU.

SECTION VI STEERING COMMITTEE

6.1 A Steering Committee will be established by the Parties to manage and co-ordinate the works and each of them will nominate one representative in the Steering Committee with the possibility to invite experts. Each delegation will have a single vote and the decisions of the Steering Committee will be reached unanimously.

6.2 The Steering Committee will meet at least once a year or upon the request of one of the Parties. The meetings will be hosted alternately by both Parties. The meetings will be chaired by the hosting Party.

SECTION VII COMPETENCIES OF STEERING COMMITTEE

Steering Committee will have the following competencies:

7.1 Management and co-ordination of developed activities, based on the provision of this MoU;

7.2 Monitoring of planned or on going co-operative programmes including technical, cost, and time performance compared with the requirements;

7.3 Setting up of new co-operative programmes;

7.4 Setting up the phases of co-operative programmes;

7.5 Setting up the guidelines for the co-operative programmes' form and contents;

7.6 Steering of Programme Directors during implementation of project taking into consideration the provisions of Technical Arrangements;

7.7 Solving the problems to affect the realisation of co-operative programmes;

7.8 Signing of Technical Arrangements.

SECTION VIII MANAGEMENT OF CO-OPERATIVE PROGRAMMES

8.1 Each Party will appoint a Director for each co-operative programme. Directors will be jointly responsible to the Steering Committee for the management of the activities performed within the framework of Technical Arrangement.

8.2 Directors will be responsible for the following:

8.2.1 Draw up of the draft proposal of Technical Arrangements and the Statement of Work (SOW) of the co-operative programme;

8.2.2 Financial and technical management of co-operative programme;

8.2.3 Allocation and utilisation mode for administration of related equipment;

8.2.4 Preparing periodic progress reports, at least once per year, on co-operative programmes and the final report on the achieved results for the Steering Committee.

Handwritten initials

Handwritten signature

SECTION IX WORK AND COST SHARING OF CO-OPERATIVE PROGRAMMES

9.1 The work and cost will be shared between the Parties so as to achieve the highest level of effectiveness by the use of existing capacities and advantages and in order to achieve the lowest possible cost. The goal will be to divide work among the Parties in principle on an equal basis as to quality, quantity and costs. The tasks and benefits of each co-operative programme will be shared equally.

9.2 Co-operative efforts by the Parties will be subject to the availability of national appropriated funds. Each Party will promptly notify the other Party if available funds are not adequate to fulfil its obligations under this MoU. In such a case Parties will immediately consult with a view towards continuation on a modified basis.

SECTION X PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION

10.1 All the exchanged and generated classified information in applying the provisions of this MoU will be used, transferred, deposited and manipulated according to the national legislation of each Party and the provisions of "Protocol between the Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey Concerning the Exchange of Classified Information in the Fields of Armament, Logistics and Defense Industry" signed on 09 July 1992 in Bucharest.

10.2 Classified information will be transmitted through designated security authorities of Parties according to the transmission rules of disclosing Party. Each Party has to assure at least the same protection for received classified information as for its own classified information, with an equivalent level of classification.

10.3 Receiving Party will not transmit classified information to a third Party, without the prior written approval of the disclosing Party.

10.4 Receiving Party will not use classified information for other purpose than stipulated by this MoU.

10.5 Parties through designated security authorities, according to their national legislation will investigate every case in which it is known or there is the base to suspect that delivered, generated or exchanged classified information within the frame of this MoU, have been lost or disclosed to unauthorised person.

10.6 Each Party will inform promptly the other one about the details of such event, investigation's final results and taken measures.

10.7 Classified information delivered and generated under the provisions of this MoU will continue to be protected even in case of termination of this MoU until the date established by disclosing Party.

Claut

**SECTION XI
ACCESS TO CLASSIFIED INFORMATION**

11.1 Access to classified information will be permitted only to those persons who are fully authorized and grant a security clearance, corresponding to the required security classification level, issued by the designated security authorities of Parties, according to their national legislation and based on the principle "need to know".

**SECTION XII
ENTERING INTO CONTRACTS**

12.1 In applying this MoU, each Party could enter into contracts with persons and/or entities according to its national legislation.

12.2 Parties will undertake measures as for all contracts not to come in conflict with the provisions of this MoU.

**SECTION XIII
CLASSIFIED CONTRACTS**

13.1 In case that a Party proposes entering into a contract or authorizing a contractor from its state to enter into a contract which involves classified information with a contractor from the state of the other Party, the designated security authority of the disclosing Party will priority obtain an assurance from the designated security authority of the receiving Party, that respective contractor grant a security clearance for an adequate level and has necessary means to assure an adequate protection for classified information. The above mentioned security clearance will contain the commitment that the activity developed by authorised contractor will respect national security laws and will be monitored by its own designated security authority.

13.2 The designated security authorities of the Party in the state of which a classified contract is awarded will be responsible for controlling the security measures for the protection of the classified information, within the territory of its state, in accordance with its laws and regulations. Before prospective contractor or subcontractor will receive any classified information under this MoU, the designated security authorities will take the necessary precautions to assure that the recipient of the classified information is aware of:

13.2.1. Definition of "classified information" term, according to the provisions of this MoU;

13.2.2 Name of designated security authority of each Party authorized to control and co-ordinate protection of classified information involved in contract;

13.2.3. Channels to be used for transferring classified information between designated security authorities of Parties and/or involved contractors;

13.2.4. Procedures and mechanisms/ communication lines for changes which could occur concerning classified information either because of changing classification categories or their protection is not necessary any more;

Handwritten signature

Handwritten signature

13.2.5 Obligation for the contractor to send classified information only to persons who have been authorised prior to have access according to principle "need to know";

13.2.6 Contractor's obligation not to disclose classified information and not to permit their disclosure to any person involved in the contract who is not expressly authorized by its own designated security authority;

13.2.7 Contractor's obligation to notify urgently to its own designated security authority, any damage or presumptive damage, letting out or compromising some classified information;

13.3 For each co-operative programme, designated security authorities of the Parties will prepare a Programme Security Instruction (PSI) and a Classification Guide. The PSI and Classification Guide will describe the methods by which programme information will be classified, marked, used, transmitted and safeguarded. These documents are valid for all persons involved in the co-operative programme.

13.4 For any facility wherein classified information is to be used, the responsible Party or contractor will approve the appointment of a person or persons of sufficient rank, to exercise effectively the responsibilities for safeguarding at such facility the information pertaining to the MoU. These officials will be responsible for limiting access to classified information involved in this MoU to those persons who have been properly approved for access and have a need to know.

13.5 Each Party will ensure that access to classified information is limited to those persons who possess requisite security clearances and have a specific need for access to classified information in order to participate in the programme.

SECTION XIV SECURITY AUTHORISATIONS

14.1 Each Party will guarantee that every person or entity that will have access to classified information, as well as to any objective where classified information is used or deposited, grant a security clearance issued by the designated security authority of Party according to its national legislation.

SECTION XV VISITS

15.1 Each Party will facilitate the visits of its own agencies, laboratories and industry facilities by the other Party's employees or its contractual partners, according to its national legislation.

15.2 Visitors will comply with the specific security regulations of the hosting Party. Any information provided to the visitors or to their disposal will be considered as provided to the Party which had sent this personnel and will be regulated by the provisions of this MoU.

15.3 The visit requests and the list of the visitors will be sent by official channel to the hosting Party at least one month before the visit will solve them according to its national regulations and procedures.

Haut

SECTION XVI PROPERTY, TRANSFER AND USE OF INFORMATION

Within the frame of each co-operative programme will be applied the following rules concerning property rights, transfer and use of information:

16.1 Property right of foreground information will belong to the Party which generate or obtain it or proportionality with its participation;

16.2 Each Party will preserve all the rights of on background information. All the co-operative programmes background information has to be identified and labelled;

16.3 Each Party will disclose, upon the request of the other Party, any relevant background information for the purposes of realizing a co-operative programme and the conditions that must be cumulative achieved:

16.3.1 Background information to be necessary or useful within the frame of a co-operative programme or to be able to use foreground information within the frame of co-operative programme;

16.3.2 Background information has to be available without incurring some obligations to the holders of intellectual property rights;

16.3.3 Transfer of information has to be done in respect to legislation concerning intellectual property and security regulation of disclosing Party.

16.4 The receiving Party shall use co-operative programme background information free of charge, only, and subject to intellectual property rights, for the purposes of the co-operative programme concerned and for its own defence purposes.

16.5 Each Party is entitled to the right to all results of work performed according to this MoU, which can be delivered. The performer of work is obliged to specify all the background information obtained in the results, including reports, technical documentation and other provided information.

16.6 Project Foreground Information generated by each Party shall be made available to the other Party free of charge. Each Party is entitled to the use of the foreground information for its own national purposes free of charge.

16.7 Intellectual property rights of the foreground information produced in the co-operative programme will be arranged in the technical arrangement of each co-operative programme.

Handwritten initials

Handwritten signature

SECTION XVII RELATION WITH THIRD PARTY

17.1 Any Party will not disclose, sell, transfer title or possession of any results, which are owned or jointly owned by the other Party to any third parties without the prior written approval of the other Party.

17.2 Contractors of the Parties which, develop an activity upon signed contracts according to the provisions of this MoU are required to:

17.2.1 Promptly notify in written to its Party about any third party, which owns or controls intellectual property rights or becomes owner of some intellectual property rights, which result from developed activity according to the provisions of this MoU;

17.2.2 Not to use without the prior written agreement or authorisation of its Party, any information required to achieve the results of work this MoU when the rights of use in accordance with the provisions of this section have not been secured.

17.3 Each Party's authority will seek to obtain the rights to use and disclose Information required by this MoU. In the event Party's contracting authority is unable to secure adequate rights or use and disclose information whether foreground or background, or is notified by contractors or potential contractors of any restriction on the disclosure and use of information, that Party will notify the other Party of those restrictions in writing. Each Party's contracting authority will insert into its contracts and will require the contractor to insert into his subcontracts suitable terms and conditions to satisfy the requirement of this MoU.

17.4 Each Party will conclude such contracts, or similar arrangements with national agencies, as are essential to the implementation of the technical arrangements in accordance with his own national laws, regulations and practices. The Parties will ensure that all contracts or other arrangements placed will give effect to the provisions of this MoU and its technical arrangement.

SECTION XVIII RESPONSABILITY FOR DAMAGES

18.1 Except as covered elsewhere in this MoU and its technical arrangement, each Party waives all claims against any other Party in respect of damage caused to its personnel and/or its property by personnel or agents of that other Party, arising out of, or in connection with, the execution of this MoU. If, however, such damage results from reckless acts or reckless omissions, wilful misconduct or gross negligence of a Party, its personnel or agents, the costs of any liability will be borne by that Party alone.

18.2 Except as covered elsewhere in this MoU and its technical arrangement, claims from third parties for damage of any kind caused by one of the Party's personnel or agents will be processed by the most appropriate Party, as determined by and in consultation with other Party. The cost incurred in satisfying such claims will be borne by the Parties in a 50/50 basis, unless the technical arrangement stipulates otherwise.

Handwritten signature

If, however, such liability results from the reckless acts or reckless omissions, wilful misconduct or gross negligence of a Party's personnel or agents, the costs of any liability will be borne by that Party alone.

18.3 In the case of damage caused to or by the common property of the Parties, where the cost of making good such damage is not recoverable from a third party, such cost will be borne by the Parties as set out in the relevant technical arrangement or will be borne by the Party co-equally if not specifically covered in a technical arrangement.

18.4 The Parties will not indemnify contractors against third party liability claims.

SECTION XIX TAXES AND CUSTOMS OBLIGATIONS

19.1 Insofar as existing laws and regulations in their states permit, each Party will endeavour to ensure the exemption from customs taxes or from quantitative/qualitative restrictions of goods and equipment necessary for the implementation of this MoU and technical arrangements or achieved within the framework of them.

SECTION XX RESOLUTION OF DISPUTES

20.1 Any disputes concerning the interpretation or implementation of the provisions of this MoU, will be resolved by consultation between Parties and will not be referred to any national or international tribunal or any other third party for settlement.

SECTION XXI AMENDAMENT, DURATION AND TERMINATION

21.1 This MoU shall enter into force on the receiving date of the last written notification by which Parties will inform each other that the necessary national legal procedures for entering into force have been completed.

21.2 This MoU shall remain into force for a period of five years and it will last automatically for other new five years periods. This MoU may be denounced by any of Parties. Denouncement will be effective after six months from the receiving date of the written intention notification of the other Party. This will not influence the validity and duration of any technical arrangement established prior to the denouncement.

21.3 During the period between the delivery of the notice of denouncement and the termination of this MoU, the Parties will start consultations in order to find the most appropriate way to settle the issues related to the termination of this MoU.

21.4 Although neither Party will be entitled to receive information after the effective date of termination, each Party will continue to use the rights they have acquired up to that date.

Pat

21.5 During the period between the delivery of the notice of denouncement and the termination of this MoU, the provisions of this MoU will continue to apply.

21.6 In the event of termination, each Party will be responsible for the costs of termination of its own contracts.

21.7 The Party denouncing a technical arrangement will, at the request of the other Party, use its best endeavours to provide support to the other Party to allow it to continue the programme or to take over the work being carried out by the denouncing Party's contractors.

21.8 The provisions of this Section will also apply in the event that one Party wishes to denounce a specific co-operative programme detailed in a technical arrangement under this MoU.

21.9 The provisions of this MoU concerning the obligations of the Parties coming from the sections regulating the security, transfer, disclosure and use of information shall remain into force after termination of this MoU or denouncement of any specific collaborative project.

21.10 This MoU can be changed and amended only on the basis of mutual consent of both Parties at any time. Changes and amendments must be done in written form. The amendments shall enter into force according to the item 21.1 of this MoU and shall be part of this MoU.

SECTION XXII SIGNATURE

Signed at Ankara, on the 6th of April 2004, in Romanian, Turkish and English languages, in two original copies each, all the texts been equally valid. In the case of misunderstanding the English text will prevail.

ON BEHALF
OF
THE GOVERNMENT OF ROMANIA

GHEORGHE MATACHE

SECRETARY OF STATE AND
HEAD OF ARMAMENTS
DEPARTMENT

MINISTRY OF NATIONAL
DEFENCE

ON BEHALF
OF
THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TURKEY

ÖMER INAK

MAJOR GENERAL
DEPUTY UNDERSECRETARY

MINISTRY OF NATIONAL
DEFENCE

**ANNEX TO THE MoU CONCERNING THE CO-OPERATION IN
DEFENCE RESEARCH AND TECHNOLOGY**

Date.....

**TECHNICAL ARRANGEMENT NO. __ UNDER THE CO-OPERATION
IN DEFENCE RESEARCH AND TECHNOLOGY MoU**

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF ROMANIA

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

mmh

Heat

I. Research/Technology Co-operative Programme Subject Matter

Co-operative programme in research/technologies will be established in the following area:

(Technical definition of the co-operative programme)

II. Nature of Co-operation

[One or more of the following forms of co-operation:

(Repetition of definition specified in Section IV of the MoU).]

III. Program, scope, division of work, significant stages and time schedule

- Description with significant milestones, time schedule, capacity and funds assigned.
- Sharing of works.
- Financial Measures.
- Property of the results of co-operative programme

IV. Borrowing of Equipment [Special provisions negotiated according to needs]

V. Appointment of Programme Directors

VI. Programme Directors

Directors of the program are the following:

On behalf of Romanian side

(Name, title, position, and office of Director)

On behalf of Turkish side

(Name, title, position, and office of Director)

VII. Degree of Classification

VIII. Entry into force, duration and termination

Handwritten signature/initials

Handwritten signature

IX. Establishments involved

The relevant government entities involved may include the following:

On behalf of Romanian side

On behalf of Turkish side

This Annex to the MoU between the Government of Romania and the Government of the Republic of Turkey concerning the Co-operation in Defence Research and Technology has been prepared in two original copies each in, Romanian Turkish and English language, where all three texts have equal validity. In the event of a dispute, the English text shall prevail.

ON BEHALF OF
THE GOVERNMENT
OF ROMANIA

ON BEHALF OF THE
GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY

SIGNATURE

SIGNATURE

NAME

NAME

TITLE

TITLE

Date

Date

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]